

ప్రజాపాలన

సంఖారకీయం

మంగళవారం 15, ఫిబ్రవరి 2022

సాధరుడు దీస్తోవ్స్తేస్తే

“అమ్మా, నా బంగారం! నిజానికి మనం అంతా అందరికి బాధ్యాలమే. కానీ ఈ సత్యం మానవాళి గుర్తించటం లేదు. గుర్తించినాడు భూమి స్వర్గంగా మారిపోతుంది.” (కరమజోవ్ సోదరులు)తెలుగు సాహిత్యం వరకూ గేడేదాది చివర్లో ఒక అద్భుతం సంభవించింది. అది రఘ్వున్ మహానవల బ్రిదర్స్ కరమజోవ్కు తెలుగు అనువాదం రావడ! తే నవల స్పష్టికర్త, ఈ పదాన్ని దాని అక్షరముక్కరుంతో నిజం చేసిన భోగర్ దోస్తోవ్స్తే (1821-1881) ద్విశత్యాద్ధి జయంతి కూడా గేడేదాదేనవంబర్ 11) కావడం మరో విశేషం. ఆ సందర్భాన్ని ఉత్సవం చేయడం కోసమే ‘రఘ్వున్ సాహిత్యాభిమాన వేదిక’ ఈ బృహత్త కార్యానికి మానిక వహించింది. తొమ్మిది వందల పేజీల ఈ నవలను ‘సాహితి’ ప్రచురించింది. దీని అనువాదకూరులు అరుణా ప్రసాద్ ఒక జీవితకలానికి సరిపడా ప్రేమకు అర్పుటాలు! ఇంత ఊరించిన తర్వాత దీన్ని చదవడానికి పారకుడు అత్యత పడితే దెల్చినోచ్చు. మొత్తంగా పుస్తకంలో ఏం ఉ ఠరో(పిత్రమాత్ర) మొదటి తెలిసిపోతుంది. కాబట్టి, ఆ క్షణంలో ఏం మాట్లాడుకుంటున్నారో అదే ముఖ్యం. రంగస్థలంపై పాత్రతుల వచ్చి, అంతరంగాన్ని ఏకపాత్రాభిసంయంలా ఎలా ఆపిష్యరించుకుంటాయో ఇవీ అలాగే చేసినట్టుగా తోస్తుంది. కానీ ఆలోచిస్తే అంత అవాస్తవం ఏమీ అనిపించదు. ఒక ఉపేశ్వగ్రంథోకి వెళ్లిన మనిషి ఎలా వదరులాడో ఇక్కడా అంతే! అయితే సంభాషణల్లో జీవితపు మాలిక ప్రశ్నల్ని ఎలా వెతుక్కుంటారు ముఖ్యం. ఎన్ని చిత్రపుత్రాలు, ఎన్ని వృత్తాంతాలు, ఎన్ని ఉప్పుకోళ్ళ, ఎన్ని వేడుకోళ్ళ! ఇందులో ప్రతి ఒక్కరూ పాపం చేసినట్టే ఉ ఉంటారు. దానికి తగిన ‘శిక్ష’ అనుభవిస్తూనే ఉంటారు. అల్పాలు, ఉ స్వత్తులు, మొరటు మనములు, ఎ పెద్దరికమూ నిలుపుకోలేని హస్యగాకు... అనసు ‘నీచు’ అనుకునేవాడిలోనూ అత్యంత సున్నితపు పొరలు ఉంటాయని తెలుసున్నప్పుడు అనంద బాప్పాలు కారూతాయి. తను చచ్చేంత దబ్బు అవసరంలో ఉన్నా, ఆ దబ్బు కోసం అవసరమైతే తండ్రినే చంపేంత కోపంగా ఉన్నా, అదే దబ్బు అడిగితే తనకు కాత్యా ఇస్తుందని తెలిసినా, అమెను కాదని గ్రుషెంకాను ప్రేమిస్తున్నప్పుడు, కాత్యాను ఆ దబ్బు అడగులేకపోయానని ద్వితీ విచారణలో చెప్పడం మానవాంతరంగుపు లోతుకు అడ్డం. ఇంతే లోతైన మరో ఘట్టం ‘ఎల్లర్’ జోసేమా దగ్గర తన తప్పును ఒప్పుకున్న రహస్య అతిథి!... ఆయన మందు మైతికంగా తగిపోయానని భావించి తిరిగి ఆయననే చంపాలనుకోవడం! మన మూలమూలలూ ఉన్న సందేహాలను నిప్పుత్తి చేస్తూ, రచయిత ఎంత సూక్ష్మాంశాల దగ్గరికి వెళ్లడంటే ఇంత సున్నితమైన నవల మరొకటి ఉ ఉండా అనిపిస్తుంది. ఒకే అమ్మాయి (గ్రుషెంకా) కోసం తండ్రి కొడుకులు ఛ్యాండ్, ద్వితీ పోటీ పడటాల్చి ఒకే అమ్మాయి(కాత్యా) కోసం అన్నాదమ్ములు ద్వితీ, ఇప్పాన్ బరిలో ఉన్నట్టినిపించడం... జీవితపు చేదు వాస్తవం. ఇంతలో ముగ్గురు సోదరులైన ద్వితీ ఒక మృగంలానూ, ఇప్పాన్ మేధావిలానూ, అలోపా ఆధ్యాత్మిక జీవిగానూ కనబడతారు. అయితే దోస్తోవ్స్తే మృగాల పట్ల తక్కువ అభిప్రాయం లేదు. ‘మృగాలెప్పుటూ, ఎన్నటికీ మానవుడంత క్రారుగా ఉండజాలవు’.బహు గొంతులు, సూక్ష్మాంశులూ సూక్ష్మం దోస్తోవ్స్తేని అనితర సాధ్యమైన రచయితగా నిలిచెడతాయి. ప్రతి పాత్రలోనూ రచయిత ఎంతగా పరకాయ ప్రేవేశం చేస్తాడంటే, అదింక ఇంకోలా మాట్లాడే వీలుస్తున్న కనబడదు. చిన్న పాత్రత్తున గ్రిగరీ, మేడమ్ హెసాల్కోవ్, లిజి, కొల్యాకు కూడా ఇది వర్తిస్తుంది. ఆఖరికి, తుంటరి పిల్లలు ఇల్యాప, గుండుసూదిని గుచ్ఛిన రొప్పును విసరడంతో తిని చనిపోయిన కుక్క జీట్టుక్క కూడా ఒక ప్రశ్నగా దర్జం అమ్మాయి (గ్రుషెంకా) కోసం తండ్రి కొడుకులు ఛ్యాండ్, ద్వితీ పోటీ పడటాల్చి ఒకే అమ్మాయి(కాత్యా) కోసం అన్నాదమ్ములు ద్వితీ, ఇప్పాన్ బరిలో ఉన్నట్టినిపించడం... జీవితపు చేదు వాస్తవం. ఇంతలో ముగ్గురు సోదరులైన ద్వితీ ఒక మృగంలానూ, ఇప్పాన్ మేధావిలానూ, అలోపా ఆధ్యాత్మిక జీవిగానూ కనబడతారు. అయితే దోస్తోవ్స్తే మృగాల పట్ల తక్కువ అభిప్రాయం లేదు. ‘మృగాలెప్పుటూ, ఎన్నటికీ మానవుడంత క్రారుగా ఉండజాలవు’.బహు గొంతులు, సూక్ష్మాంశులూ సూక్ష్మం దోస్తోవ్స్తేని అనితర సాధ్యమైన రచయితగా నిలిచెడతాయి. ప్రతి పాత్రలోనూ రచయిత ఎంతగా పరకాయ ప్రేవేశం చేస్తాడంటే, అదింక ఇంకోలా మాట్లాడే వీలుస్తున్న కనబడదు. చిన్న పాత్రత్తున గ్రిగరీ, మేడమ్ హెసాల్కోవ్, లిజి, కొల్యాకు ఇది వర్తిస్తుంది. ఆఖరికి, తుంటరి పిల్లలు ఇల్యాప, గుండుసూదిని గుచ్ఛిన రొప్పును విసరడంతో తిని చనిపోయిన కుక్క జీట్టుక్క కూడా ఒక ప్రశ్నగా దర్జం అమ్మాయి (గ్రుషెంకా) కోసం తండ్రి కొడుకులు ఛ్యాండ్, ద్వితీ పోటీ పడటాల్చి ఒకే అమ్మాయి(కాత్యా) కోసం అన్నాదమ్ములు ద్వితీ, ఇప్పాన్ బరిలో ఉన్నట్టినిపించడం... జీవితపు చేదు వాస్తవం. ఇంతలో ముగ్గురు సోదరులైన ద్వితీ ఒక మృగంలానూ, ఇప్పాన్ మేధావిలానూ, అలోపా ఆధ్యాత్మిక జీవిగానూ కనబడతారు. అయితే దోస్తోవ్స్తే మృగాల పట్ల తక్కువ అభిప్రాయం లేదు. ‘మృగాలెప్పుటూ, ఎన్నటికీ మానవుడంత క్రారుగా ఉండజాలవు’.బహు గొంతులు, సూక్ష్మాంశులూ సూక్ష్మం దోస్తోవ్స్తేని అనితర సాధ్యమైన రచయితగా నిలిచెడతాయి. ప్రతి పాత్రలోనూ రచయిత ఎంతగా పరకాయ ప్రేవేశం చేస్తాడంటే, అదింక ఇంకోలా మాట్లాడే వీలుస్తున్న కనబడదు. చిన్న పాత్రత్తున గ్రిగరీ, మేడమ్ హెసాల్కోవ్, లిజి, కొల్యాకు ఇది వర్తిస్తుంది. ఆఖరికి, తుంటరి పిల్లలు ఇల్యాప, గుండుసూదిని గుచ్ఛిన రొప్పును విసరడంతో తిని చనిపోయిన కుక్క జీట్టుక్క కూడా ఒక ప్రశ్నగా దర్జం అమ్మాయి (గ్రుషెంకా) కోసం తండ్రి కొడుకులు ఛ్యాండ్, ద్వితీ పోటీ పడటాల్చి ఒకే అమ్మాయి(కాత్యా) కోసం అన్నాదమ్ములు ద్వితీ, ఇప్పాన్ బరిలో ఉన్నట్టినిపించడం... జీవితపు చేదు వాస్తవం. ఇంతలో ముగ్గురు సోదరులైన ద్వితీ ఒక మృగంలానూ, ఇప్పాన్ మేధావిలానూ, అలోపా ఆధ్యాత్మిక జీవిగానూ కనబడతారు. అయితే దోస్తోవ్స్తే మృగాల పట్ల తక్కువ అభిప్రాయం లేదు. ‘మృగాలెప్పుటూ, ఎన్నటికీ మానవుడంత క్రారుగా ఉండజాలవు’.బహు గొంతులు, సూక్ష్మాంశులూ సూక్ష్మం దోస్తోవ్స్తేని అనితర సాధ్యమైన రచయితగా నిలిచెడతాయి. ప్రతి పాత్రలోనూ రచయిత ఎంతగా పరకాయ ప్రేవేశం చేస్తాడంటే, అదింక ఇంకోలా మాట్లాడే వీలుస్తున్న కనబడదు. చిన్న పాత్రత్తున గ్రిగరీ, మేడమ్ హెసాల్కోవ్, లిజి, కొల్యాకు ఇది వర్తిస్తుంది. ఆఖరికి, తుంటరి పిల్లలు ఇల్యాప, గుండుసూదిని గుచ్ఛిన రొప్పును విసరడంతో తిని

